

Notat

Til	IL	Planlægningsteam
Kopi til	Indtast Kopi til	Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen Sønderbro 12 9000 Aalborg
Fra	Karsten Slettebo	Init.: KSL
Sagsnr.	Indtast sagsnr.	

12. juni 2018

To aftaler om børn og dagtilbud i udsatte boligområder

Regeringen har den 28.5.2018 indgået to aftaler med andre partier om:

- Obligatorisk læringstilbud til 1-årige i udsatte boligområder og skærpet straf for pligtforsømmelse for ledere i offentlig tjeneste og hverv.
- Bedre fordeling i daginstitutioner.

Aftalerne indgår som to af initiativerne i regeringens såkaldte ghettoplan "Ét Danmark uden parallelsamfund", og skal medvirke til at give børn fra udsatte områder en god start på livet og bekæmpe parallelsamfund.

Børne- og Socialministeriet har lavet en opgørelse over antallet af beboere, 0-5-årige og 1-årige børn bosat i de 55 udsatte boligområder i landet.

Kommune	Udsat boligområde	Alle beboere	0-5-årige	1-årige
Aalborg	Blå-, Fyr-, Ravn- og Hvidkildevej	1.972	180	33
	Løvvangen	1.828	181	29
	Sebbersundvej mv.	1.185	82	16

Obligatorisk læringstilbud og skærpet straf for pligtforsømmelse

Det obligatoriske læringstilbud består i, at alle børn som bor i et udsat boligområde, og som ikke allerede er optaget i en daginstitution eller dagpleje, skal have et obligatorisk læringsilbud på 25 timer om ugen når barnet fylder 1 år.

Læringstilbuddet er ikke i sig selv et dagtilbud, selvom det foregår i et dagtilbud. Det adskiller sig bl.a. ved at være på 25 timer om ugen, at kommunen skal placere timerne jævnt over ugen og sådan, at det mest muligt er, når børnene er vågne.

Tilbuddet er gratis for forældrene, som dog skal medbringe eller betale for fx frokost og bleer. Forældre har mulighed for selv at stå for indsatsen, hvis den står mål med det obligatoriske læringstilbud. Dette skal sikres gennem kommunalt tilsyn inden for den første måned. Tilsynet skal lægge særlig vægt på begge forældres sproglige kompetencer, fx at de svarer til 9. klasses afgangsprøve i dansk eller prøve i Dansk 3. Hvis den gør det skal der ikke foretages flere tilsynsbesøg.

Børn der optages i et obligatorisk læringstilbud skal have intensive og målrettede forløb, med henblik på at udvikle barnets danske sprog og generelle læringsparathed samt introducere barnet til danske traditioner og højtider samt demokratiske normer og værdier.

Forløbene skal ligeledes indeholde en indsats i forhold til begge barnets forældre, ift. at understøtte deres børns sproglige udvikling og løbende læring, gennem fx deltagelse i aktiviteter i dagtilbuddene. Der skal således være helt tydelige forventninger til forældrene og deres rolle.

Der udvikles et program for forløbene til at støtte kommunernes arbejde. Programmet består bl.a. af vejledende og inspirerende materialer med forslag til forløb og aktiviteter, kompetenceløft af personalet, vejledning fra praksiskonsulenter og ekstra timer til personale.

Kommunen skal træffe afgørelse om standsning af børneydelsen, hvis forældrene ikke deltager i samarbejdet omkring deres barn i det obligatoriske læringstilbud. Forældrenes forpligtelse indebærer bl.a., at:

- Forældrene skal sikre, at barnet og begge forældre deltager i de intensive og målrettede forløb, der skal understøtte barnets danske sprog og generelle læringsparathed samt introducere barnet til danske traditioner, normer og værdier.
- Barnet optages i det 25 timers obligatoriske læringstilbud og benytter dette i 25 timer. Der må ikke over en periode være væsentlige afvigelser fra de 25 timer, hvis dette ikke skyldes undskyldelige omstændigheder.

Afgørelsen om standsning af børneydelsen er gældende for det kvartal, der følger efter kvartalet, hvor afgørelsen er truffet.

Ved tildelingen af pladsen skal forældrene orienteres om formålet med tilbuddet, at der er en forventning om tilstedeværelse i det obligatoriske læringstilbud 25 timer om ugen, samt at der er konsekvenser, såfremt barnet benytter tilbuddet for lidt eller for meget, og dette ikke skyldes undskyldelige omstændigheder. Undskyldelige omstændigheder kan fx være sygdom og ferie. Lederen i det enkelte dagtilbud er ansvarlig for at registrere og kontrollere børnenes fremmøde samt indberette til kommunen, hvis et barn over en periode anvender læringstilbuddet for lidt eller for meget.

Initiativet udmøntes bl.a. via en ændring i dagtilbudsloven, hvor de nye regler forventes at træde i kraft d. 1. juli 2019.

Skærpet straf for pligtforsømmelse for ledere i offentlig tjeneste eller hverv indføres for at sikre tidlig opsporing af de børn og unge, der vokser op i udsatte boligområder og er i risiko for at blive udsatte. Underretninger til kommunen fra fagfolk omkring barnet er af stor betydning for, at kommunen bliver opmærksom på børn og unge med behov for støtte, fx børn der er udsat for vold eller overgreb.

Fagpersoner er generelt gode til at underrette om udsatte børn, men der er desværre stadig miljøer, hvor der ikke underrettes nok. Lederen af fx dagtilbud og skoler har et særligt ansvar for at understøtte en kultur, hvor man underretter om børn, der mistrives.

Der skal sættes fokus på konsekvenserne ved brud på den særligt udvidede underretningspligt ved at skærpe straffen for overtrædelse af de eksisterende strafbestemmelser om pligtforsømmelser mv. i offentlig tjeneste og hverv.

Straffen for overtrædelse af straffelovens §§ 156 og 157 om pligtforsømmelser mv. i offentlig tjeneste og hverv, skærpes, hvis pligtforsømmelsen er begået af personer med ledelsesansvar. Strafferammen hæves således fra 4 måneder til 1 års fængsel for ledere.

Initiativet udmøntes via en ændring i straffeloven, hvor de nye regler forventes at træde i kraft d. 1. januar 2019.

Økonomioversigt

Regeringen, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti er enige om at afsætte 210 mio. kr. over årene 2018-2021 til initiativerne. Der afsættes 94 mio. kr. årligt fra 2022 og frem.

Overblik ift. Aalborg Kommune

Nord

Gader:	1-årige	Børn i daginst. og dagpl.	Børn i privat pasning	Ikke i pasning	Daginstitutioner indenfor området	Antal dagplejere indenfor området
Vangen	21	19	2	0		2
Strubjerg	3	3	0	0		
Arkildsdal	8	6	0	2		1
Vikingevej	1	0	0	1		

Øst

Gader:	1-årige	Børn i daginst. og dagpl.	Børn i privat pasning	Ikke i pasning	Daginstitutioner indenfor området	Antal dagplejere indenfor området
Aggersundvej	6	5	1	0		
Feggesundvej	3	2	0	1	Feggesundvej	
Sebbersundvej	4	2	1	1		1
Blåkildevej	14	10	3	1	Blåkildevej	1
Ravnkildevej	7	7	0	0		
Fyrkildevej	3	2	0	1	Fyrkildevej	1
Hvidkildevej	0	0	0	0		

Der er således 7 børn i alderen 12-23 måneder i de to områder, som ikke er i pasning, og dermed skulle henvises til et obligatorisk pasningstilbud 25 timer om ugen, hvis loven var trådt i kraft.

Men samtidig er der usikkerhed om de 7 børn, som er i privat pasning. Private børnepassere er ikke et dagtilbud i lovens forstand, og da det af aftalen fremgår, at: *"Initiativet er målrettet de børn i udsatte boligområder, som ikke allerede er optaget i en daginstitution eller en dagpleje"*, må det forventes, at disse også skal i et læringstilbud.

Men da der samtidig er mulighed for, at forældre selv kan varetage indsatsen, hvis den står mål med indsatsen i det obligatoriske læringstilbud, skal det afklares, om det eventuelt også gælder private børnepassere, som kan varetage indsatsen.

Bedre fordeling af børn i daginstitutioner

I dagtilbudsloven fastsættes regler om, at der højst må nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i hver daginstitution. Det vil gælde både kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner samt privatinstitutioner.

Det er helt centralt, at børn fra udsatte boligområder kommer i dagtilbud, hvor der tales dansk, og hvor der er mulighed for at skabe gode miljøer med fokus på trivsel, læring, dannelse og udvikling. Derfor skal der sikres en bedre fordeling af børn i daginstitutioner i de kommuner, som har udsatte boligområder.

Dette kan have konsekvenser for konkrete institutioner. Derfor er der afsat en betydelig låne- og ansøgningspulje på 100 mio. kr. årligt i hvert af årene 2019 og 2020, i alt 200 mio. kr., som kommuner kan søge.

Selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence samt privatinstitutioner, der nyoptager mere end 30 pct. børn fra udsatte boligområder om året, skal henholdsvis have opsagt deres driftsaftale eller tilbagekaldt deres godkendelse.

Kommuner, hvor 0-5 årige børn bosat i udsatte boligområder udgør over 20 pct. af alle 0-5-årige børn i kommunen, får mulighed for at hæve loftet for nyoptag til 35 pct. Desuden kan ministeren udstede regler om en dispensationsadgang for kommunerne. Kommunerne vil efter disse regler kunne ansøge om dispensation for enkelte institutioner, hvis der foreligger helt særlige forhold. Det kan fx være tilfældet, hvis kommunen har besluttet en plan, der vil ændre befolkningssammensætningen inden for de kommende fx 5 år.

Hvis kommunerne som led i opfyldelsen af pasningsgarantien ønsker at tilbyde de børn, som ikke har bopæl i udsatte boligområder, en plads i et dagtilbud i et udsat boligområde, så skal kommunerne også tilbyde en plads uden for et udsat boligområde. Det er den enkelte familie, der beslutter, hvilken af de tilbudte pladser, de vil tage imod. Herudover kan forældrene fortsat selv søge pladser i institutioner beliggende i tilknytning til udsatte boligområder, hvis de ønsker det.

Dagtilbudsloven ændres, så det bliver klart, at kommunerne tilrettelægger anvisningen, så sammensætningen af børn i kommunens daginstitutioner i større omfang afspejler befolkningssammensætningen i kommunen.

Der er høje ambitioner mht. at realisere en bedre fordeling af børn, og samtidig også en anerkendelse af de udfordringer det giver for kommunerne. Derfor indeholder initiativet også, at:

- Kommuner med høje andele af børn (over 20 pct.) fra udsatte boligområder kan hæve loftet til 35 pct.
- Kommuner kan søge om dispensation til at fordele efter et højere loft.
- Der er afsat 200 mio. kr. i en låne- og ansøgningspulje, som kommunerne kan søge til anlæg mv.
- Der indsættes en dispensationsmulighed, hvor kommuner i helt særlige tilfælde kan ansøge om dispensation fra reglerne.

Initiativet udmøntes herudover via en ændring i dagtilbudsloven, hvor de nye regler forventes at træde i kraft d. 1. januar 2020.

Økonomioversigt

Regeringen, Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti er enige om at afsætte 230 mio. kr. over årene 2018-2021 til initiativerne til bekæmpelse af parallelsamfund på Børne- og Socialministeriets område. Der afsættes 15 mio. kr. årligt fra 2022 og frem.

Overblik ift. Aalborg Kommune

I dag er der 9 daginstitutioner i Aalborg Kommune, som har over 30% børn fra de udsatte områder. Med den nye regel om nyoptag på højst 30% i hver daginstitution, vil disse daginstitutioner over en treårig periode komme ned på 30%, hvilket nødvendigvis medfører, at andre daginstitutioner vil få en højere andel af børn fra udsatte områder.

NORD	Ligger i udsat område	Antal indskrevne børn	Antal med bopæl i udsat område	Procent bor i udsat område
Dag. Løvvangen		47	33	70%
Børnenes Akademi 1 (privat)		26	13	50%
Børnehuset Løvbakken		85	37	44%
Dag. Trolldereden		43	14	33%

Bø. Blæksprutten		37	6	16%
Børnenes Akademi 2 (privat)		31	4	13%
Bø. Viaduktvej		57	6	11%
Bø. Solstrejf		44	2	5%
Dag. Cirkeline		51	1	2%

Øst Daginstitution	Ligger i udsat område	Antal indskrevne børn	Antal med bopæl i udsat område	Procent bor i udsat område
Bø. Blåkildevej	X	39	30	77%
Bø. Fyrkildevej	X	51	32	63%
Bø. Lille Tornhøj		54	28	52%
Bø. Feggesundvej	X	45	22	49%
Vug. Smedegården		35	12	34%
Vug. Tornhøjvej		30	6	20%
Bø. Atlantis		49	7	14%
Bø. Smedegården		50	7	14%
Bø. Stjernehuset		44	6	14%
Bø. Tusindstrålen (privat)		26	2	8%
Bø. Skallerupvej		48	1	2%